

Piata nedel'a v pôstnom období

Jn 11, 3 - 7, 20 - 27, 33b - 45

6. apríl 2015

Milé sestry a bratia a v Kristovi!

Smrť predstavuje poslednú hranicu v našom živote. Aj zvykneme hovoriť, že pokiaľ sa nejedná o život, nejde o nič. Myšlienke na smrť sa ale radšej vzhýbame, snažíme sa na ňu nemyslieť. A predsa ona by mala byť v našom živote aspoň latentne, skryto prítomná. Síce nie tak, že budeme na ňu stále myslieť, že budeme - ako sa to niekedy omylom hovorí o kartuziánoch - spávať v rakvi. (Chodievam na duchovné cvičenia do kartuziámskeho kláštora a spávam tam síce v skromnej, ale predsa len obyčajnej posteli.) To, že čas nášho života nie je neobmedzený, by malo byť cítiť v celom našom konaní, v zodpovednosti, s akou pristupujeme k životu.

Áno, pokiaľ nie je koniec, ešte vždy môžeme všetko vylepšiť, môžeme náš život zmeniť, napraviť mnohé z toho, čo sme snád' dovtedy pokazili. No zároveň by sme nemali ani počas najintenzívnejšieho života odňať smrti jej osteň, negatívnu otázku, ktorú predstavuje. Veď práve myšlienka na smrť, ohrozenie smrťou prebúdza v každom človeku aj istú nábožnosť, dokonca aj u tých, ktorí o sebe vyhlasovali, že sú neveriaci. Myšlienka na smrť prebúdza prirodzenú nábožnosť, ktorá je spoločnou skúsenosťou každého človeka.

Ani Ježiš, ako sme videli v dnešnom evanjeliu, neodňať smrti jej negatívu. Aj On si bol vedomý hranice, ktorú smrť predstavuje. Ani Ježišovi nebol cudzí ľudský pohľad na smrť. Mohol povedať, že fyzická smrť je nepodstatná. Dokonca aj povedal, „že kto v neho verí, kto s ním žije, bude žiť naveky.“ Ale napriek tomu aj Ježiš bol dotknutý smrťou svojho priateľa Lazára. Jeho slzy boli odpoveďou na slzy Márie, ktorá sa na neho pozerala s výčitkou, prečo neprišiel skôr. Asi ani Ježiš nemal veľa tých, ku ktorým mohol prichádzať ako k priateľom, u ktorých by našiel vždy prijatie, nech už bolo akokoľvek. Možno aj mnohí z najbližších učeníkov sa na neho pozerali skôr cez filter akejsi účelnosti.

Čo ale hovorí toto dnešné evanjelium nám? Sme už na strane života, o ktorom Ježiš hovoril? Platí aj o nás: „kto verí vo mňa, bude žiť naveky“? Patríme aj my k tým, ktorým On prisľúbil život naveky? Aký život mal Ježiš na mysli? Asi tušíme, že Ježiš nemal na mysli mechanické predĺženie života. Nemal na mysli život, ktorý v nemocnici meria kardiogram - pulzujúca čiarka, ktorá v jednom okamihu prestane kmitať a zmení sa na neprerušovaný tón ohlasujúci koniec. Nie - Ježiš nehovoril o živote zombie, nesmrteľných starcov, ako to popisoval Čapek v románe Vec Makropulos. Ostatne aj vzkriesený Lazár musel určite ešte raz a to už definitívne zomrieť. Ježiš mu nedaroval nejakú formálnu nesmrteľnosť.

Život s Ježišom - ten, ktorý mal on na mysli - sa otvára trochu inak. Nie je to vec dobrej fyzickej kondície, ktorú získame zdravým životným štýlom. Hoci aj to je potrebné. Život s Ježišom, život vo viere v Ježiša sa ale prekvapivo začína väčšou ľudskosťou. Život vo viere v Ježiša sa otvára možno trochu prekvapivo - väčším citom pre druhého človeka. Ježiš nám totiž práve toto ukazuje, pripomína nám, že aj v srdci Boha je miesto pre cit, dokonca je v ňom veľa citu. Naznačujú to jeho slzy, naznačuje to aj jeho obraz Otca márnotravného syna z minulej nedele. Viera v Ježiša je vierou v Boha Otca, ktorý neváha svojmu synovi hodiť sa do náruče, neváha ho napriek hriechom vybozkávať.

To nie je viera v statického Boha, ktorý nad všetkým nehybne bdie, počíta a striehne na naše chyby, aby ich mohol vzápätí potrestať. A ani Ježiša nie je možné naozaj pochopiť bez jeho slz pri Lazarovom hrobe.

Možno niektorí sa v duchu pýtate, ako dosiahnuť takýto život s Ježišom, ako dosiahnuť takúto vieru v neho? Život s Ježišom, ani viera v neho sa nedosahuje nejako bodovo, akoby sme do nich mohli vstúpiť, dosiahnuť ich. Život s Ježišom je jednoducho povedané životom s Ježišom - je to život, ktorý je zakorenený vo viere v Neho, v jeho spôsob nazerania na život. Je to život, ktorý nás obracia na Boha ako Ježišovho a nášho Otca. Je to život postavený na dôvere v Boha, Otca. Na obojstrannej dôvere. Dôvere, ktorú máme my v Boha, ale aj tej, ktorú má Boh napriek všetkému k nám. To je životodarná dôvera, ktorá nám vždy dáva možnosť nového začiatku. Ba ešte aj rany zlyhania sú pre túto dôveru akoby bránou nového začiatku. Bránou pre božie milosrdenstvo.

My katolícki už niekoľko storočí v cirkvi pestujeme úctu k Božskému srdcu Ježišovmu. Raz do mesiaca aj recitujeme litánie k Božskému srdcu. Napriek tomu sme sa ale ešte celkom neprepracovali k skutočnému Ježišovmu Božskému srdcu. Ono zostalo len objektom vonkajšej úcty, ktorou sa to často pre nás aj končí. Pritom by nám malo záležať na živote s týmto srdcom, spojení s týmto srdcom. Pretože jeho srdce nás vedie k spoločenstvu s inými. Je to srdce, ktoré nás vyvádza z falošného vedomia vlastnej sebestačnosti, je to srdce, ktoré nás vedie k ozajstnému otvoreniu sa pre Boha a pre iných.

Nezabudnime, že aj tento rozmer má viera v Ježiša. Ak ju dokážeme žiť, aj o nás bude určite aspoň do istej miery platiť, „kto verí v neho, bude žiť naveky“.